

СУПЕРЕЧКИ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ ТРИВАЮТЬ

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 3-го травня, відбулося засідання Президії Верховної Ради України з метою визначення розгляду питань на пленарних засіданнях сесії. Було зачитано звернення від прокомуністичної більшості в парламенті з вимогою скасувати указ про заборону Компартії України. Звернення парламенту. Під час розгляду цього питання члени Президії не були однастайними — вони поділилися на дві групи і питання про відновлення КПУ знову не було внесено до денного порядку сесії. Представники парламентської більшості вважають, що заборона КПУ є безпідставною, оскільки Компартія України не підтримала державних законотворців у Москві 19—21-го серпня 1991 року. До таких висновків прийшла слідча група генеральної прокуратури України.

Представники Народної Ради не погодилися з висновками прокуратури і поклалися на зібрані численні документи, які переконливо свідчать, що керівники КПУ в Києві і областях активно підтримували московських законотворців.

У вівторок, 4-го травня, на початку роботи сесії Верховної Ради депутат Олександр Чародєєв запропонував розглянути персональний склад Президії та перегоріти указ про заборону кожного з її членів. Депутат Євген Мармазов знову запропонував включити до денного порядку сесії питання указу з 30-го серпня 1991 року про скасування КПУ. Голова Верховної Ради Іван Плющ зауважив, що відхилення того указу не буде юридично правильним, і повідомив, що Президія ВР підготувала проект постанови щодо згаданого указу і її буде внесено на розгляд депутатів. До проекту він запропонував внести пункт про те, що рядові членів не є злочинцями і що громадяни України мають право бути членами будь-якої партії та дотримуватися будь-якої ідеології. За внесення до проекту цього другого питання проголосували 19 членів Президії, проти — шість. І. Плющ також сказав, що

він особисто готовий приєднатися до 19-ох.

Депутат Віталій Черненко запропонував заслухати звіт Президента України Леоніда Кравчука. І Плющ повідомив, що звіт Президента запланований на другу половину травня.

Депутати розглянули ще низку проєктів законів, до деяких внесли зміни і доповнення, зокрема до закону про державні нагороди, територіальний устрій, про підприємство, винайм і колективне сільське підприємство. Внесено зміни до ст. 25 Кримінального кодексу.

В середу, 5-го травня, депутати розглянули питання наслідків катастрофи в Чорнобилі, а Володимир Яворівський зачитав рішення прокуратури щодо винуватців замовчування машин і наслідків катастрофи на ЧАЕС. У списку винуватців: Володимир Шербицький, Олександр Ляшко, Валентина Шевченко та колишній міністер охорони здоров'я Романенко. Внесено зміни до закону про охорону здоров'я та про заснування дипломатичних і консульських представництв України.

Однак на вечірньому засіданні ситуація знову загострилася. Парламентська більшість забороняла ухвалу закону про кредитові спілки. Довідь з цього питання Добровіль Володимир Пилипчук, який очолює комісію з економічних реформ. Соціалісти на чолі з Олександром Морозом висловили з критикою законопроект, який напевно дозволяє посереднику діяльність. Пилипчук відкинув ці закиди, оскільки в статті 3-й законопроекту сказано про те, що заборона викликає і те, що законопроект передбачає створення системи банків: банки мають право засновувати як фізичні, так і юридичні особи, а кредитові спілки — тільки фізичні. Законопроект про кредитові спілки був уже відхищений.

Під час обговорення пункту „різні“ депутат Микола Пороський вже не вперше закликав Верховну Раду до саморозпуску. Його пропозицію підтримали депутати демократичного спрямування.

„БО — ЦЕ ВІД ТЕБЕ ВСІ НА СВІТІ ДІТИ“

Світлана Кузьменко

МАТИ

На твоїх плечах піднімає світ:
Такий складний, безмежний, розмаїтий.
Бо — це від Тебе всі на світі діти.
І через Тебе — немирний рід.

І хто, крім Бога, має більшу силу
Тримати додому на оцій землі.
Найніжність, найпосвятість, — незрадливі.
Для всіх дітей, великих і малих.

І що без Тебе з кожного зусилля,
Усіх здобути і чарівних ідей.
Як Ти майбутності найперша справжня сила.
Таж без Тебе її не було б Людей.

(Із збірки поезій „Вічний простір“, Торонто 1981 р.)

У СВІТІ

ЦЕНТРАЛЬНА КОМІСІЯ референдуму оголосила остаточні підсумки голосування 25-го квітня. В референдумі взяло участь 69,222,858 громадян Росії, з них 58,7 відсотка підтвердили довіру президенту країни Борисові Єльцину. 53 відсотки тих, які взяли участь в голосуванні, схвалили соціальну політику президента і уряду.

У ДЮССЕЛЬДОРФІ ПОЧАВСЯ нашумілий судовий процес у справі Маркуса Вольфа, який у 1953—86 роках очолював Головне розвідвальне управління міністерства безпеки колишньої Східної Німеччини. Прокуратура обвинувачує М. Вольфа в зраді батьківщини, а також у спробі підкупу. Юристи, спеціалісти німецьких спеціальних служб висловили серйозні сумніви щодо правдивості проведення подібного процесу над керівником розвідки. „Маркус Вольф, — сказав колишній президент Федеральної відомства охорони конституції Герберт Гелленбройх, — може бути засуджений лише в тому випадку, якщо суд зможе довести, що він несе відповідальність за викрадення людей і їх тортури. Однак це каралося і за законами колишньої Німечкої Демократичної Республіки“.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ Світової організації охорони здоров'я, всупереч протестам представників західних країн, вдруге вибрала генеральним директором організації 64-річного представника Японії Гіросі Накадзіму. Щорічні збори членів організації затвердили Г. Накадзіму директором на другий п'ятирічний термін 97 голосами проти 53. Перед голосуванням багато представників західних країн і ЗСА виступили проти переобрання його генеральним директором, обвинувачуючи Накадзіму у невмілому керівництві організацією під час попереднього терміну, а також у фінансових зловживаннях.

ДЕПУТАТИ РОСІЙСЬКОГО парламенту, об'єднані в парламентську коаліційну форму, виступили з новою ініціативою. Покликуючись на підсумки референдуму 25-го квітня, вони заявили про необхідність заміни 3-го народних депутатів професійним парламентом. „Система Рад вичерпала свої можливості, — сказав депутат Лев Пономаренко, — вона повинна бути реформована найближчим часом“.

ГРУПА КИТАЙСЬКИХ вчених твердить, що апаратура, яку вони створили, дає змогу „як мінімум за добу“ прогнозувати землетрус. Створений у Сяньсінському інституті вугільної промисловості детектор електромагнітних хвиль „передбачає“ торік чотири підземні бурі. При чому самопісі починали передвіщати „штормову погоду“ вже за три — чотири доби.

ПОЛЬСЬКА ГРОМАДА у Південно-Африканській Республіці, яка налічує 15,000 осіб, стурбована останніми подіями в країні. Вважають, що польське останження Януша Валюся, католика за віровизнанням, якого обвинувачують у вбивстві генерального секретаря Південно-Африканської комуністичної партії Криса Гані, може спровокувати антипольську кампанію серед чорної більшості Південної Африки. За словами президента Польської асоціації Вальдемара Войтовича, багато польських родин мають намір покинути Південну Африку, побоюючись полтору.

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ Лех Валенса нагородив Папу Івана Павла II орденом Білого Орла — найвищою державною нагородою Республіки Польща. Про це Л. Валенса повідомив під час урочистостей в честь національного свята — Дня Конституції 3-го травня. Орден Білого Орла був найвищим серед польських орденів від початку XVIII століття до поразки національно-визвольного повстання поляків у 1830 році.

ЗАВДЯКИ КОМПРОМІСУ урядової коаліції з лівими політичними силами, польський сейм прийняв програму загальної приватизації. Найбільша парламентська група, Спілка лівих демократів, де більшість становлять колишні комуністи, внесла немало зауважень у перший проєкт і багато з них були враховані. Схвалена парламентом програма стала актуальною підтримкою для уряду Ганни Сухоцької.

Делегація Української Православної Церкви в Канаді виїхала в Україну

Вінніпег, Ман. — У середу, 5-го травня, церковна делегація Української Православної Церкви в Канаді виїхала на відвідини України.

Митрополит УПЦеркви в Канаді отримав запрошення відвідати Україну й ознайомитися з розвитком церковних подій у ній. Запрошення прислав голова Ради у справах релігій при Кабінеті Міністрів України, Арсен Зінченко в грудні минулого року. Це запрошення було повторене в лютому ц. р.

Поїздка в Україну здійснюється щойно тепер. Мета її — зустрітися з урядовими й церковними чинниками, поінформувати їх про

стан і життя Української Православної Церкви в Канаді, а головне — ознайомитися з ходом церковних подій в Україні. Митрополит Василь виїхав в Україну у супроводі голови Президії о. прот. Василя Макаренка, секретаря Президії — о. проф. Олега Кравченка, редактора „Вісника“, о. д-ра Степана Ярмуса і декана богословського факультету Коледжі Св. Андрія о. митрата Тимофія Міненка.

Канадська церковна делегація має відвідати Київ, Почаїв, Львів, Івано-Франківське, Чернівці, Полтаву і Харків. Вона має повернутися до Вінніпегу 21-го травня.

О. Богомолець виступить в Нью Йорку

Нью Йорк (О. К.). — Тут впродовження Наукового Товариства ім. Шевченка, 63 Четверта авеню, планується в неділю, 16-го травня, о год. 2-й концерт, пісень у виконанні д-р Ольги Богомолець, що тепер відрізняється на терені ЗСА, як американська стипендістка у своїй лікарській професії.

Про це рідкісне połącення лікарської і співничої кар'єри „Свобода“ писала вчорашню публіку в огляді минулого року у окремому інтерв'ю із д-р О. Богомолець, як і про її осягнуті успіхи. Про саме це співочу кар'єру пишуть журналісти України, захоплюючись її голосом, її композиціями і концертами. Вона — відома співачка тепер вже не лише в Україні, але й у Франції, Швеції, Польщі, лауреатка фестивалю „Оберг — 91“ і „Сопот — 91“, як також Київського слов'янського фестивалю авторської пісні. У короткій телефонічній розмові зі співачкою-лікаркою довідуємося, що минулого року вона лише один раз виступила перед українською публікою в Українському Інституті Америки, а тим разом професійне навчання скінчила у Філадельфії не дозволив на серію концертів. Розуміється, як завжди в розмові з О. Богомолець, паде питання як вона сполучає ці два завдання лікування і співу та довідуємося, що спів-

О. Богомолець.

чою кар'єрою може вона займатися лише ввечері або при кінці тижня. Як лікар, вона захистила вже докторську дисертацію і займається наслідками чорнобильської катастрофи.

О. Богомолець постійно проживає в Києві і туди повертається вже в червні. Її найближчим планом у ділянці співу є співучасть у першій фільмовій українській музичній п'єсі, що її розпочинають накручувати 25-го червня у кіностудії ім. Довженка. Фільм матиме назву „Закоханий чорт“ і побудований на творчості письменника Олександра Стожаренка.

Отже не відомо, коли знову почуюмо осягнуті голос О. Богомолець тут в ЗСА, як не в неділю, 16-го травня, у виступі, що його організують меткі члени пластового куреня „Верхнянин“.

БОСНІЙСЬКІ СЕРБИ ВІДКИНУЛИ ПЛАН ЗАМИРЕННЯ

Пале, Боснія і Герцеговина. — Не зважаючи на заклик прихильників і захоут інших, делегати самозваного сербського парламенту у Боснії пізно вночі у середу, 5-го травня значною більшістю голосів вирішили відкинути пропонування їм плану про припинення бойових дій у Боснії Герцеговині. Натомість схвалили вони провести референдум стосовно цього питання серед сербів Боснії і Герцеговини 15-го і 16-го травня, хоча як це практично можна поводити в цьому військовому злищенню краю, вони не пояснили. Голосування відбулося після 17-годинних дебат під час яких делегатів зверталися Слободан Мілошевіч, президент Сербії, Константин Мічотакіс, прем'єр-міністр Греції, та їх власний провідник Радован Караджіч. Всі їхні заходи були даремними.

Пропонуванням плану замирення був виготовлений представниками Організації Об'єднаних Націй Сайрусом і лордом Овенсом, репрезентом Європейської спільноти. Цей план минулого тижня в Афінах, столиці Греції, підписали провідники всіх трьох воюючих сторін — боснійських хорватів, сербів і мусулманів. Спостерігачі кажуть, що позначки про відхилення пропонування плану замирення було передбачати ще далеко до закінчення сесії, точно кажучи тоді, коли

делегати почали пропонувати різні зміни. Почали від зміни мапи долученої до пропонування плану, далі вимогу негайного відкликання економічних санкцій проти Сербії з об'єкцією про скасування інших санкцій в недалекому майбутньому, вимогу, щоби мирноносні війська ООН склалися з відділів військ країн, яким вони довіряють, як Росія і Греція, а не з арабських країн.

В обличчя таких подій державні чинники ЗСА заявляли, що поки не перекладуть рішень боснійських сербів і не обговорять цієї справи зі своїми союзниками, жодної публічної реакції Уряду в цій справі не буде. Але відхилення боснійськими сербами плану замирення не залишає Америці інших можливостей, як ужити силу.

ДОПОВІДЬ О. СКІПАЛЬСЬКОГО

Нью Йорк. — Управу Українського Народного Дому та Метрополітального Фонду Допомоги Україні влаштували доповідь голови Спільної Офіцерів України ген.-полк. Олександра Скіпальського на тему „Збройні сили в розбудові Української держави“. Доповідь відбувається тут у середу, 12-го травня о год. 6:30 вечора в залі Українського Народного Дому, 140—142 Друга авеню. Датою — 5 дол.

В АМЕРИЦІ

ІНДІЙСЬКІ МИТНИКИ в Нью Делі викрили сховок зі зброєю, яку привезено до Індії із ЗСА. Представники влади вважають, що найдені 15 тонн зброї були призначені для сінхських і мусулманських сепаратистів Пунджабу та Кашміру, але мабуть найбільшою несподіванкою було те, що ця зброя привезена з Америки.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ заявили, що розвідці агентства ЗСА зібralи докази, що Китай, всупереч своїм обіцянкам, доставляв Пакистану частини до ракет. Ці довірчі розвідки звітні є протилежні до офіційних тверджень Уряду, що знає доказів для цих звинувачень. Ці звіти почали кружляти в Конгресі саме напередодні дискусій чи відновити Китаю торговельний статус упривілейшованої країни. Дехто турбується, що це може вплинути на рішення Конгресу.

СЕНАТ ВКІНЦІ піддав етичним закидам мінінесотського демократа, сенатора Пола Велстона, і проголосував відкрити одну із своїх найбільших таємниць. Якщо це схвалення перейде ще інші голосування, то сенатори будуть зобов'язані повідомити про кількість і вартість подарунків, які вони отримували від лобістів. Аналітики вважають, що цей законопроект може перестати і тоді лобісти будуть змушені подавати до публічного відома будь-які їхні подарунки сенаторам та іншим, якщо вони переходять вартість 20 дол.

ЗРОБЛЕНО ВІДКРИТТЯ, яке на думку науковців змінить на практиці дослідження хвороби пістряка. Науковці дослідники назвали гену, який спричиняє деякі головні захворювання пістряка, а також і спосіб як ці неенергетичні гени гени спричиняють пістрякові хвороби. Виявлено гену нахиснення у одній із 200 осіб і спричиняє пістряку глибокі кишки та цілий ряд інших пістрякових недуг, аж до пістряку матки та яєчників. Хоча самої гени ще не відокремлено, то вже це відкриття допоможе протегом кількох років знайти спосіб, як перевирити чи дана людина є носієм такої гени.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Державного департаменту заявили, що в середу, 5-го травня, ЗСА знову відмовили в'їзду візу відомому політичному діячеві з Північної Ірландії Геррі Адамсу, президентові партії Сіон Фейн. Візу відмовлено тому, що його підозрюють у терористичних діях. Йому вже першим відмовлено в'їздову візу, однак він побував знову, сподіючись, що може Уряд президента Білла Клінтона поставиться краще до його справи.

ДЕМОКРАТИ В ОБИДВОХ палатах схвалили в комісії законопроект, який забороняє під час страйків працівникам наймат інших робітників на місце страйкуючих. Це одна із найбільших вимог організованого робітництва. Хоча Уряд президента Білла Клінтона є асцією за такою пропозицією, аналітики вважають, що це не увінчається успіхом, бо республіканці напевно до схвалення такого законопроекту не допустять.

ВЖЕ ДОВШИЙ ЧАС громадські групи твердять, що в країні існує широко поширена дискримінація серед банків та інших фінансових урядників стосовно надання моргтедкових позичок. З уваги на те, Уряд президента Білла Клінтона вирішив ужити тайних агентів для перевірки та викриття цих незаконних потягів.

Оперні співачки з України виступають в УІА

С. Нікитенко (зліва) і Л. Бичкова в редакції „Свободи“.

Нью Йорк. — Тут в суботу, 8-го травня, о год. 7-й вечора виступлять в Українському Інституті Америки дві солістки оперних театрів України, сопрано Лідія Бичкова і колоратурне сопрано Світлана Нікитенко, які відспівують арії українських та чужих композиторів як також українські народні пісні при аккомпаніменті Анни Гудкін.

Обі співачки мають за собою вже ряд виступів в оперних театрах та України, як і чужинських. С. Нікитенко минулого року

співала в Миській опері Нью Йорку, як солістка Малоого театру опери і балету ім. Муссорґського з Ст. Петербургу, а Л. Бичкова солістка Київського Національного Театру опери і балету ім. Т. Шевченка співала в квітні на Фольорді у концертному виконанні „Реквієм“ Верді. Перед українською публікою діаспори вони виступлять у суботу вперше. Цей вечір вокальної музики влаштує Українська Вілла на Академії Наук в ЗСА разом із Українським Інститутом Америки.

СВОБОДА
Український щоденник

SVOBODA
Українська газета

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda (201) 434-0237   UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-1036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на поштовку \$27.00 на 3 місяці \$12.00
Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси \$1.00
Чекі, money orders, виставляти на Svoboda

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в матеріали, надіслані авторами. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Допущення до публікації матеріалів, наданих відповідно до поштової оплати, не означає, що редакція не відповідає за зміст оголошень. Редакція не відповідає.

Мати — наш незмінний і незамінний притулок

Куди ти біжиш отак стрімголов, куди поспішаєш, світе людський? Який сенс твого безупинного лету? Може, ти нарешті хочеш дати собі раду з усіма проблемами буття? Але ж на місці однієї розв'язаної виникає десять нових. Навіть Америка, віддавна стоячи на здорових підвалинах, має перед собою гай-гай скільки праці! Що вже казати про страдницьку Україну, чие тіло і душа страшно зранені кайданами рабства. Нехай же святиться кожен її крок, що веде від смертельної прірви, нехай в усьому доброму наздожене вона вільні народи, багаті і сильні держави. Нехай кращі часи настануть для кожної нації і кожної людини!

Кращі часи... Співаючи осанну всезагальному рухові, все ж спинімося на мить і запитаймо себе: а що значать ці слова — кращі часи? Невже тільки те, що вони, ці часи, все ще перед нами? Ні, так думати не хочеться і так думати не можна. Хіба те, що назавжди минуло, чи те, що є тепер, пов'язується лише з очікуванням чогось іншого? Звідки ми ніколи не знали б вартість чогось кращого, якби не пережили його вчора? Все краще і найкраще присутнє серед нас і в нас так само щомиті, як присутнє сонце в небі, як присутнє повітря в наших грудях. І ніяка проблемність, ніякий навіть трагізм життя ніколи не заступлять самого життя — воно сповнене незрівнянно вищою цінністю, ніж її можна змряти. „Кращими“ чи „гіршими“ часами. Кожна людська самосвідомість — безконечна, позачасова, й хоч би у якій мірі, із розвою спільнот, ми стали б суспільними істотами, підпорядкованими безлічі великих і малих громадських завдань, хоч би як відбирали у нас спокій і рівновагу тяжкі щоденні обов'язки, ми не лише чекаємо, але живемо, не лише прагнемо, але володіємо. Щойно народившись, стаємо царями — вступаємо у царство материнської любови.

Що важливі б без неї усе багатство, уся сила і слава світу? Що, як не вона, навчили б нас, біжучи вперед, в усіх науках, усіх роботах, усіх праведних і неправедних гріхах, вертатися назад, у дитинство, до вічно розкритих материнських обіймів, до найсвітлішої думки і найсолодшого стану душі — що ми потрібні на цьому світі?

У царстві материнської любови всі рівні — президент рівний з гречкосієм, дужий — з кволим, видатний — з безталанним. Тут, у цьому царстві — джерело всього земного ідеалізму, з якого ми беремо силу для наближення „кращих часів“ і без якого ураз втрачати б чар усі наші найкращі надії і сподівання.

Вертаючись, хоч би думкою, до матері, усі ми, великі й малі, відомі і невідомі, скидаємо з себе пишні тоги суспільних заслуг і сіряки провин, припадаючи до її ніг тільки синами, тільки дочками, і в хвилину, коли ми це усвідомляємо, світ змінюється, стає насправду кращим, більшає в ньому єдність між людьми і єдність між народами, бо американська мати любить своїх дітей так само ніжно і жертвово, як і мати українська, як кожна матір на землі.

І от ще що. Царство материнської любови не має кінця, бо кожен із нас, живлений і боронений нею протягом усієї життєвої мандрівки, під кінець її переходить під таку ласкаву і надійну опіку Матері Божої, Пречистої Діви Марії, нашої спільної небесної Матері.

Тяжко стримати час, тяжко його збагнути. Добрий він чи лихий? Скільки наших дефініцій розбивається об таємницю життя! Якщо є таке слово, котре ту таємницю прояснює, то це слово — мати.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довше за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє це вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було допорядку речення, якщо заведе потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Шороку, в другу неділю травня, всі народи з особливим теплом і святковістю відзначають День Матері. Не припадково травень — найкращий весняний місяць саме й присвячений найдорожчій особі всього людства — матері. Ми, українці, крім нашої матері, зв'язаної нашою українською духовністю, традицією, культурою, звичаями, возвеличимо королеву України, Небесну Матір-Пречисту Діву Марію і нашу Матір Україну.

Тому в День Матері, зробив все, що в наших силах і мовиствах, щоб насправду зробити цей день щасливим для нас і наших матерів. Коли ж належимо до тих щасливців і мати наша живе з нами, зробим так, щоб цей день для неї був найкращим днем. Якщо ж її вже немає між живими, а маємо можливість, віддати її гріб, склони в скупченні нашу голову, помолімося на нью та покладім квіти любови і вдячності. А, може вона, старенька вже, у тяжкому горю, ще з надією доживає свого віку, та кожний день і ніч виглядає у вікно, мріючи, чи не повернуться її син чи донька з далекого чужого краю?

Пам'ятаймо про неї у цей День Матері, і бодай духом і думками будемо з нею. Просім нашу Небесну Царицю за здоров'я нашої матери та долю Матері-України. Бо не описати героїчних чинів і терпіння наших матерів протягом нашої історії вже відтоді, коли битим шляхом налітали на нашу Батьківщину дикі орди і від грудей материнських відбирали немовлят, щоб виховати з них яничарів, або тоді, коли їхні сини і дочок, закутими в кайдани, вели до тюрем польські, московські, мадярські, німецькі й інші окупанти-опричники нашої землі. Чи не розривалося їхнє серце, коли „чорні ворони“ заповнювали збитими й сакованими їхніми дітьми, яких вивозили до катівень або в „Сибір неіснуючому“ здирили кагетисти, чи як прилюдно вишали чи розстрілювали їхніх дітей німецько-гітлерівські „імберменші“.

Тому у День Матері, нехай наші ширі привіти будуть хоч крихіткою відплатою за всі її труди. Однє тепле слово наповняє материнське серце безмежною радістю не на один день, а на ціле життя. Олесь Бердник у піднесений Україні таки-

З приходом весни у другу неділю травня американці відзначають День Матері — гарний і благородний звичай. У цей день мама дістає квіти, вітальні картки, запрошення на обід тощо. Раз на рік увага до матері. Добре, як діти живуть у тій самій місцевості, де й мати. А коли вони далеко від них — з яким нетерпінням чекає мама відповідей від дітей, і яка радість, коли вона її дістане. В материнській голові проходить ціле життя і своїм сеством „вона завжди з ними. Вона на відстані думає і молиться за них.

На початках, це свято мало значно глибшу ідею і значення ніж пізніше, а особливо в наших часах. Ціла нація вшановувала матерів за їхню велику самовідданість у будівництві моральної і духовної людини, вирощування і виховання дітей згідно з аспіраціями й законами християнської моралі, добра та високих духовних якостей: любови до батьків, до ближніх, до нації. Навколо авторитету матері будувалася міцна стабільна родина. Така родина була підставою міцного суспільства, а тому й держави. Вдичні діти вшановували своїх матерів не тільки за те, що вони дали їм життя, але й за те, що вони своєю материнською любов'ю і мудрістю проклали їм дорогу у життя. Своєю самопожертвою наукою підготували їх до повноцінного життя, до праці у світі, сповненому труд-

нощами і небезпек. А нині в модерному, розгудному світі, де моральні родини зійшли нанівець, дані людству до виконання Заповіді Божі забули, диявольська наука самозаводження матеріального і сексуального життя приводить до злочинів, до загибелі кращої частини нації — дітей і молоді. І ми, українські матері, живучі в такому світі, старасмося зберегти своїх дітей від цих страшних впливів. Від правдивих частів, через спокій — книжку, козачку і новітню, українська мати і жінка боролася поруч із своїм чоловіком за державу, соціальні, релігійні і національні права. Волеюлюбність, жертвенність і героїчність української жінки-матері були і є її вродженими прикметами. Вони скріплені вірою в її призначення виконати покладені Богом обов'язки — родинні, церковні, суспільні, національні і державні. Вона вкладає душу в дітей і прірко оплакувала, відправляючи їх на захист країни, на боротьбу з ворогом, а пізніше за знищенням над ними „можновладців“. І як часто лишалася сама на старість з турботою то „закриє їй очі“. Видно така доля всіх матерів...

Богоматір оплакувала муки свого улюбленого сина на хресті, страждаючи разом з ним. Жінки Мирови разом з нею глибоко переживали смерть свого Великого Учителя, але віра у них не занепадала. І коли воскреслий Христос сам з'явився їм і сказав: „Діти, поведіть братів моїх“, тим самим Він покликав жінку до апостольської праці. Жінки Мирови вірили в Христа, переймалися його наукою і відважно ширили її. За ними пішли інші жінки. Жінки стали апостолами віри — нової віри і раді йшли на муки бо знали, що муки і смерть не скінчать життя. Христос своїм воскресінням вказав на життя вічне.

Христове воскресіння — це воскресіння великого ідеалу, за яке Він страждав, був катований і помер. Але не дивлячись нінащо перемога прийшла. Так і ми маємо перед собою свій український-державницький ідеал, що це й далі несе свій тяжкий хрест, хрест на свою Голгофу. Українські жінки, так, як і жінки Мирови, за часів Христа покликани до великої місії роботи. Коли українська жінка зрозуміє своє завдання і свою силу, коли вона цілковито перейметься справою свого народу і увірве в потребу непереможного змагання за правду, коли її дім стане фортецею українства і коли що місію понесе вона вперед і

Любов Дмитришин-Часто

ДАР ЛЮБОВИ

Минає два роки як ми попросили з Україною, відіжджаючи в далеку, невідому Америку в пошуках порятунку для нашої 12-літньої доні Люби, яка від народження страждала тяжкою вадою серця (про це минулі роки писала „Свобода“). За цей час ми здобули все, що шукали. — Люба прийшла до здоров'я: у квітні 1991 року їй зроблено операцію на серці, а через рік, у квітні, саме у Великодні свята, проведено останню операцію з усіх намічених. Люба почуває себе добре, підросла, але лікування продовжується.

За цей час багато змін відбулося не тільки з нами, але й на рідній землі. В дорозі в Україну настало вільне життя. Може, хтось і усміхнеться з того, що я тепер скажу, але я абсолютно переконана, впевнена, що й одна, маленька доля, запрограмована Господом на життя, може змінити світ. Все можливо у Божому світі, на жаль, багато в що з того ми не віримо. Але ж так було, що коли настала скрута нам така, що тільки в Америці могли допомогти нашій дитині, раптом захиталися такі тривкі, такі неситні совість кордонні-бастіони. І протягом одного року, з допомогою людей, яких Господь по черзі слав нам за поведінку, ми дісталися до Америки. Тут теж були ті, хто вказував нам дорогу, і ті, хто конкретно допоміг.

Коли минула основна операція, ми задумалися, що може бути найкращою віддачею за спасіння Люби. І вирішили, що це повинна бути каплиця, споруджена на честь Матері Божої, по славу Господнього Провидіння. Цю ідею гаряче підтримала Любине бабуся, Параска Дмитришин, з села Крушельниць Львівської області. Так вона, 77-річна бабуся, моя дорога мама, стала організатором і надхненням спорудження каплиці, яку було вирішено звести в нашому рідному селі Крушельниці. Мої односельчани знімали для неї місце в центрі села, за що ми їм безмежно вдячні. Скажіть, чи можливо було б це,

нашими, протиставляється деспотизму старого московсько-большевизму і сміло й відважно входять у життя і відбудову української держави. Іх кроку дотримують і наші матері поза межами України, побороюючи всі труднощі й перешкоди виховують своїх дітей на відрізаних синів і дочок свого народу.

Тож, з великою любов'ю і пошаною до матерів наших живих і мертвих уже шлемо їм привіт-молитву у кожну закутку землі нашої. Перш за все припадемо думками й молитвою до моїх наших матерів на рідній Україні, і кличемо: „Мамо, ми не принесли Тобі сорому на чужині, ми виконували Твої заповіді! Наші очі й душі звернено з молитвами до Небесної Матері Божої з проханнями в неї захисту і допомоги. І земний шлях також був тернистий. Вона ж не мала де зогріти свого маленького Єдинородного Сина, вона утікала з ним в чужину, скаржилася, як і ми, згодом пішла з ним на Голгофу, і тільки вірності дочекалася Його Світлого Воскресіння.

Якою ж дуже подібною була і є доля наших матерів і нашого народу там і тут. Але вірмо, що тернистий шлях українських матерів і внутрішніми перекосами матеріального життя, серед різноманітного оточення виховувати дітей: унапрямувати їхні характер, зберегти їх при своєму роді й народі. А все ж таки в Україні зуміли виростити покоління дочок і синів, які керуються твердими внутрішніми перекосами.

Правда, не легко також приходиться тепер українській матері поза межами України, серед різноманітного оточення виховувати дітей: унапрямувати їхні характер, зберегти їх при своєму роді й народі. А все ж таки в Україні зуміли виростити покоління дочок і синів, які керуються твердими внутрішніми перекосами.

(Закінчення на стор. 3)

ДО ДНЯ МАТЕРІ

разом з ним. Жінки Мирови разом з нею глибоко переживали смерть свого Великого Учителя, але віра у них не занепадала. І коли воскреслий Христос сам з'явився їм і сказав: „Діти, поведіть братів моїх“, тим самим Він покликав жінку до апостольської праці. Жінки Мирови вірили в Христа, переймалися його наукою і відважно ширили її. За ними пішли інші жінки. Жінки стали апостолами віри — нової віри і раді йшли на муки бо знали, що муки і смерть не скінчать життя. Христос своїм воскресінням вказав на життя вічне.

Христове воскресіння — це воскресіння великого ідеалу, за яке Він страждав, був катований і помер. Але не дивлячись нінащо перемога прийшла. Так і ми маємо перед собою свій український-державницький ідеал, що це й далі несе свій тяжкий хрест, хрест на свою Голгофу. Українські жінки, так, як і жінки Мирови, за часів Христа покликани до великої місії роботи. Коли українська жінка зрозуміє своє завдання і свою силу, коли вона цілковито перейметься справою свого народу і увірве в потребу непереможного змагання за правду, коли її дім стане фортецею українства і коли що місію понесе вона вперед і

Тож любимо своїх матерів не лише раз у рік, а любимо їх і поважаємо щоденно чи в радіщях чи смутку, бо „Любов матері сильніша за смерть і страхтіння смерті“, „Молитва матері і з діла моря врятує“ (народні фольклори). Чим вища культура і багаті духовні цінності народу, тим вище й почесніше положення матерів в суспільстві, тим більше турбот про материнство.

Тож любимо своїх матерів не лише раз у рік, а любимо їх і поважаємо щоденно чи в радіщях чи смутку, бо „Любов матері сильніша за смерть і страхтіння смерті“, „Молитва матері і з діла моря врятує“ (народні фольклори). Чим вища культура і багаті духовні цінності народу, тим вище й почесніше положення матерів в суспільстві, тим більше турбот про материнство.

Тож любимо своїх матерів не лише раз у рік, а любимо їх і поважаємо щоденно чи в радіщях чи смутку, бо „Любов матері сильніша за смерть і страхтіння смерті“, „Молитва матері і з діла моря врятує“ (народні фольклори). Чим вища культура і багаті духовні цінності народу, тим вище й почесніше положення матерів в суспільстві, тим більше турбот про материнство.

коли б не сталися ті зміни в Україні, що сталися? Будівничі каплиці стали мої брати, Ігор і Богдан, як також і дехто з жителів села, які допомагали в закупівлі будівельних матеріалів. Мистецьке оформлення виконала старша донька Еріка Часто-Слуцька, усі ікони в каплиці вона намалювала. Багато труду вклали всі, хто зводив каплицю. Але ніщо не зможе зрівнятися з даром, який одержали ми з Руху Господа і Матері Божої.

6-го червня 1992 р. цей маленький святий храм був посвячений. У цей день ми з раннього ранку думали про цю подію, вираховуючи години, прирівнюючи європейський час. Наші серця були там, де відправлялася Служба Божа, де мої земляки-односельчани і вся родина славили Богу Матір, дякували Господеві за спасіння нашої Люби. А тепер ми одержали магнітофонні записи і продовжуємо насолоджуватися зв'язком із рідною землею, що подолала відстань. Я вже знаю, що там було дуже багато людей з різних околиць, близьких і далеких, як далеко сягнула звістка про будівництво Люби. Я чую в хорі голоси своїх подруг, з якими ходила до школи в дитинстві. По голосі вгадує виступаючих, які хотіли сказати свої побажання після Служби Божої. Відчуваю хвилювання, з яким читав мого листа отець Василь, уродженець нашого села. Гарні слова сказав і він, і парох церкви св. Миколая в селі Олексій, відзначаючи, що ця каплиця ознаменує Христове Воскресіння, Любине і воскресіння Греко-Католицької Церкви.

— Я бачу слізи радості на ваших очах, — сказав о. Олексій.

А я чую слізи радості в його та о. Василя голосі. Розумію, як важко було їм приховати хвилювання, доносячи до людей зміст подій, що передували появі каплиці, вдячність Матері Божій, який нема і не буде кінця. Нині нова каплиця у селі Крушельниць стала місцем розради для багатьох страждущих. Вона належить усім, незалежно — хто до якої церкви ходить. Адже присутня там Божо Матір любить усіх нас...

А цими днями, напередодні Дня Матері, моя нева-

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про матерів другого ступеня

Слухаючи безконечних реклам у радіо та на телевізійних програмах, на тему подарунків для матерів у цей „Пі день“, що припадає цього року на 9-го травня, одна чомусь вийнятово запам'яталася, коли диктор стався слухачів переконати про те, що торт з морозивом — це „найкращий подарунок для найбільше критичної людини в родині, а це старшої віком матері, що с'єже і бабуню“.

Розуміється мою увагу звернула друга частина реклами — не про торт, а про „найбільше критичну людину в родині, маму-бабуню“ і з тим розвивався цілий ряд думок про тих матерів-бабунь, яких ми особливо повинні відзначати в День Матері, а які часто вже стоять на дальшому плані із-за віку чи самотності, яка приходить в останні роки життя, або просто їх вже нема серед нас.

А тим часом, як часто саме вони вдруге мусять виконувати обов'язки матерів і роблять це без вагання зповною посвятою і терпеливістю, хоча у споминах своїх „других дітей“ вони залишаються назавжди лише бабунями. Цього доказ маємо тепер у нашій спільноті, особливо на американському континенті, коли саме бабуні, виконуючи завдання професійно зайнятих матерів, виховують дітей в українському душі, в українських традиціях та рідній мові.

Але так було і раніше. Мені, яка, ніяк не може похвалитися такою роллю у навчінні Дня Матері, виховують перед очима дві бабуні немов дві ясні зірки на бурхливому небосхилі останніх десятиріч, які не менше успішно і з не меншою посвятою були матерями другого ступеня.

Одна, маленька, дрібна із ставленим зором і зі силою духа, відного опуску якогось роману на візі „Будденброків“, мати восьми дітей, яка м

ЦЬОГО ТИЖНЯ Конгрес взявся серйозно до розгляду податкових плянів і пропозицій президента Билла Клінтона. Однак запропоновані Президентом зміни починають притягати чимраз більше критики, зокрема зі сторони тих, які всецільно підтримують податковий закон з 1986 року. Вони вважають, що деякі із запропонованих змін саботують вищезгаданий закон, цілком якого було злікидувати якнайбільше можливих податкових викрутків. Тому сенатор демократ з Нью-Джерсі Билл Бредлі, який був одним із головних промоторів податкового закону з 1986 року, та Мартін Фелдстайн, голова Ради економічних дорадників в Уряді президента Рональда Регана є тільки двома дуже різними особистостями, що гостро критикують податкові пропозиції Президента.

Пластовий курінь „Верховинки“
паскаво запрошує любителів сучасної пісні на

АВТОРСЬКИЙ КОНЦЕРТ
ОЛЬГИ БОГОМОЛЕЦЬ
із КИЄВА.

Концерт на відзначення 7-ої річниці
ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ
відбудеться

в неділю, 16-го травня 1993 р. о год. 2-й по пол.

в приміщенні НТШ (83 East 4th Ave.) в Нью-Йорку

В програмі пісні на слова: Л. Кисельова, П. Костенко, З. Кравецького, О. Я. Пасіва, В. Стуса, О. Теліги, а також власні тексти.

Вступ 10 дол., студенти і пенсіонери — 5 дол.

Українська Вільна Академія Наук у ЗСА
разом з

Українським Інститутом Америки
ЗАПРОШУЮТЬ НА

ВЕЧІР ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ
СПІВАЮТЬ ГОСТІ З УКРАЇНИ:

солістка київського національного театру опери та балету ім. Шевченка, лауреат міжнародного конкурсу

ЛІДІЯ БИЧКОВА
(сопрано)

та солістка Марїнського театру та балету

СВІТЛАНА НИКИТЕНКО
(контральтне сопрано)

Концертмайстер **Анна Гудкіна**

В програмі твори українських та іноземних композиторів та українські народні пісні.

Концерт відбудеться

в суботу, 8-го травня 1993 р. о год. 7-й веч.

в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку
2, захід 78-та вул. Тел.: (212) 288-8680.

Головна Управа Об'єднання
бувших Вояків Українців в Америці

Головна Управа Братства Першої
Української Дивізії УНА
запрошують громадянство на

ІНФОРМАЦІЙНІ ДОПОВІДІ
генерал-майора
ВОЛОДИМИРА МУЛЯВИ

начальника Соціально-Психологічної Служби Збройних Сил України, члена Колегії та Начальника Управління Міноборони Оборони України, доктора філософії.

Доповіді будуть виступати в наступних місцевостях:

НЮ-АРК, Н. Дж. — в п'ятницю, 14-го травня 1993 р. в гімнастичній залі української католицької церкви св. Івана Хрестителя, о год. 7:30 веч.

НЮ-Йорк, Н. Я. — в суботу, 15-го травня 1993 року в Народній Домі при 142 Друга авеню, о год. 6:30 по пол.

ФІЛІАДЕЛЬФІЯ, Па. — у вівторок, 18-го травня 1993 р. в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Сідер Роуд, Абінгтон, Па., о год. 7-й веч.

У своїх доповідях ген. В. Мулява докладно висвітлює питання про перебіг війни майбутніх кадрів Українських Збройних Сил, які будуть базуватися на традиціях нашої визвольної боротьби.

Головна Управа ОБУА
Головна Управа Братства І УД УНА

Рада Директорів
Українського Інституту Америки
має шану запросити вас на

СВЯТОЧНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
СОРОКП'ЯТИЛІТТЯ ІНСТИТУТУ

з участю почесного гостя

Голови Комісії Закордонних Справ
Верховної Ради України
Народного Депутата

ДМИТРА ПАВЛИЧКА

який виступить доповідь на тему
„Сучасне міжнародне положення України“

Готель Плаза
П'ята Авеню і 59-та вулиця, Нью-Йорк

в неділю, 16-го травня, 1993 р.
12:30 зустріч — Гренд Болрум Фовс
1:30 — полуденок та програма — Гренд Болрум

Даток — 100 дол. від особи

За інформацією та квитками просимо телефонувати до Інституту на (212) 288-8680 або до Улани Кебало на (718) 544-2088.

Нью-Йорк, Н. Я. — (О. Кузьмич) Серед повені імпрес, що тепер навівають метрополію Нью-Йорку, різко вже можна побачити у віщерт виповненій великій залі Народного Дому, із дверей якої відходять гості, для яких вже забракло місця. Чи це жінки уміють так добре організувати імпреси — чи просто усі членки Союзу Українок Америки Нью-Йорку та околиці хотіли спільно відзначити 50-річчя свого журналу, що має назву „Наше Життя“?

Але так воно було в неділю, 4-го квітня, а дбайливо підготована програма, дала найкращий доказ правильності наших міркувань. Організаторки того святкування, першого в ряді подальших, що напевно відбудуться в інших округах, були із Окружної України Відділів СУА Нью-Йорку. Вони поділили дуже точно про те, щоб імпреса пройшла якнайкраще та щоб усі присутні вийшли із неї гарні враження. Либонь це їм вдалося, бо голова Окружної Надія Савчук закриваючи після трьох годин бенкету, висловила жаль, що він закінчився і що треба вертатися до будня.

Відзначення 50-річчя кожного журналу є святом, а коли це ще орган СУА, та його членки своєю працею і своїми фінансовими датками його підтримують — це можна лише відзначити із признанням. Про це говорила у своїй мові голова СУА Марія Савчук, яка саме таке признання та подяку висловила усім редакторкам і членам СУА, а зокрема Окружній Управі, що перша розпочала ряд святкувань „Нашого Життя“. При тому голова Організаційної Комісії святкувань Варка Бачинська проголосила, що з нагоди бенкету зібрано на Пресфонд журналу 7,840 дол., які передано голові СУА.

В. Бачинська відкрила бенкет — передала його ведення Марті Данилюк, яка у свою чергу привітала почесних гостей СУА, а це теперішню голову М. Савчук і колишніх голів Івану Ружанковську та Лідію Бурчаківську, і почесних членок СУА Олександру Різник, яка була першою головою Українського Музею, Любов Дражевську і Лідію Крушельницьку. Сеньйорка українських журналісток і довголітня голова СУА Л. Бурчаківська забрала слово після теплого привітання присутніх головою Окружної Н. Савчук, яка коротко історію своєї 22-літньої праці на

Український Нью-Йорк гідно відзначив 50-річчя „Нашого Життя“

Колишня голова СУА і редактор „Нашого Життя“ Л. Бурчаківська, поруч о. парох УКЦ св. Юра П. Пашак.

Редактор „Нашого Життя“ Ірина Чабан промовляє на бенкеті з нагоди 50-річчя журналу.

пості головної редакторки, які уважає найбільше видатними і найгарнішими у її дуже довгій громадській праці. Трапезу поблагословив парох УКЦ св. Юра і генеральний вікарій О. Патрік Пашак, а в часі, коли присутні мали можливість її споживати, М. Данилюк привітала присутніх на залі численних представників громадських організацій і голів поодиноких відділів СУА, в першу чергу вітаючи сеньйорку українських журналісток, що засів поруч ред. Л. Бурчаківської, ред. Івана Кедрина. Вона також відчитала список організацій, що переслали письмові привіти із Управою СФУ

ЖО на чолі, та поіменно представила присутніх членів Екзекутиву та Головної Управи СУА.

Член теперішньої редакційної колегії Оля Руденська передала у довшому слові історію його початків та розвитку враз із охопленням несприятливих редакторок, розпочинаючи від першої, якою була Клявдія Олесницька, та зупинилася довше на ній як і на двох інших, а це відомий широкому голові СУА і редакції „Нашого Життя“ сл. п. Олені Лотоцькій і наймолодшій редакторці Олі Лісківській, яка, на жаль, лише два роки вела редакційну колегію. На стінах гарно прикрашеної залі відіграв великий світлинний усіх редакторок та обкладинки „Нашого Життя“ із їхнього редагування, що давало присутнім відповідний зоровий перегляд.

Ведуча програмою вільного бенкету М. Данилюк згадала тих співробітниць „Нашого Життя“, що вже відійшли, як також тих, які часто ставали до поміч у критичних хвиликах його існування, а це Ірину Чайківську, Ольгу Гнатейко і Світлану Марченко та представила теперішню редакцію із головною редакторкою Іриною Чабан у провіді. Довголітню і це двократку редакторку, що

прийшла на місце Л. Бурчаківської, Уляни Старосільської-Любович представила у довшому слові Христа Навроцька, сама довголітній член редакції, О. Руденська представила англійську редактуру Марту Бачинську, а життєвий шлях теперішньої редакторки поділила Іванна Ратич.

І. Чабан у зворушливому слові висловила свою радість, що у такий щасливий час доводиться їй редагувати та вести цей журнал, подякувала своїм вірним співробітникам Романові Юревичу, М. Бачинській, Наталії Думі, а зокрема колишній голові І. Рожанковській. Закінчила своє слово твердженням, що тепер „Наше Життя“ — стало моїм життям!

І. Рожанковська — почесна голова СУА згадала про рік 1950, коли це на конвенції СУА рішено перемістити „Наше Життя“ на журнал і про довгу успішну працю на пості редакторки Л. Бурчаківської. Вона також подякувала численні відомі наші письменники і журналісти, так жінки, як і чоловіки, і це дуже збагатило його зміст. СУА, як сильна жіноча організація з вповні свідомий, що його журнал існував та буде існувати, як доказ живучості жіночого українського руху.

У мистецькій частині бенкету виступив із гуморескою ЕКА д-р Олександр Кмета, дует Олі і Михайла Стецишина відспівав при аккомпанюванні бандури і модерної кобзи низку пісень, які присутні нагородили оплесками, а членки Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької відіграли з чуттям монтаж із поезії Лесі Українки „Що дасть нам силу“. Дбайливо опрацьована друкована програмка дала присутнім також список спонсорів, організаторок імпреси і членів Окружної Управи СУА. Взяв участь у бенкеті.

Святочний бенкет закрив відповідною молитвою, після слова голови Окружної Н. Савчук, настоятель УПЦ Всіх Святих о. Григорій Рекуча.

Рідна...

(Закінчення зі стор. 2)

Рідні закінчилися також у сьогоднішній незалежній Україні — далекій нам, але так близькій нашому серцю матері-Україні.

Як чудово описує Олександр Олесь зустріч сина з матір'ю у вірші п. з. „Мой матері“:

Приснилося, що я вернувся додому...
Іду, дивлюся: мій край, моя земля,
Сміються в сонці золотому

Річки, села і поля,
Ось-ось прийду до хатинки моєї.
Де мати жде мене й не жде,
Я скрикну: „Матінко, де неї,
Вона на груди упаде.
Будуть литись теплі сліз потоки
І в них бринітимуть слова:
Я ждала, ждала цілі роки
І в'яла, сохла як трава“

Тому у день свята нашої рідної матері, занесім квіти і тепло нашого серця, а для неї не існують простори цього світу, ані закони потойбіччя, ми її частина, і де вона не була б, напевно нас почує. А до сучасних матеріалів одне прохання: пригадаймо як сказав Наполеон, чого бракує Франції до щастя: „Яї потрібно матері великого духа, глибокої

моралі, високого патріотизму і повної свідомості обов'язку та відповідальності за виховання молодого покоління. Сподіваємось, що і наші матері вміють дати своїм дітям українську душу.

Вшануємо і нашу матір-Україну зі незалежністю та запевнім її, що в єдності всі ми будемо прямиувати до її світлої державної майбутності. Схилим голови перед Пречистою Дівою Марією та просім, щоб повчасно заступалася і стала в обороні нашої страждальної Матері-України.

Про матерів...

(Закінчення зі стор. 2)

І так вона у совітській, жорстокий дійсності зуміла виховати виховую, добру українську людину, що по сьогодні живе спокоєм про неї і її науки.

Дві бабуні, але і матері, не сьогоднішніх, а наших часів, але які характеристичні та близькі.

У цього річчя День Матері мені хотілося саме їм, цим скромним спокоєм скласти поклин і символічну китичку українських синів-сук не забуток.

О-КА

Про Гната Хоткевича

Ось випало мені писати про батька мого, Гната Хоткевича, щоб донести до земляків наших, українців за океаном, вісточки про його життя, про його неспинну, самовіддану працю на шляху збагачення української культури, та й про неймовірно жакливі умови, як політичні, так і матеріальні, в яких доводилося йому жити і творити.

Думала писати „в формі“, як буває пишеться: де народився, де вчився, який мав фах, що створив та що по собі залишив, коли помер. Але ж бурхливе, непо-

ко ходив провідними стежками та й нам лишило до них ключики...

Не вдається розказати про всі 17 професій, почну хоч трохи, з бандури, бо це з дитинства зачарувався Гнат грою дядька Павла, сліпого бандуриста, що жив у Деркачах, навкись від мастки, де працювали влітку батьки Гната.

Справив собі бандуру батько у 18 років, а через рік вже виступав з концертом у Полтаві і мав великий успіх. І з тих часів, на все життя, оповила його бандура своїми золотострунами.

Гнат Хоткевич. 1915 рік.

сидюче життя мого батька в жодну форму не втискається! Дата народження в нього не одна, а дві, як і дві дати смерті — а це вже належить пояснити: народився він в 1877-му рано скінчив реальне училище, і для вступу до інституту бракувало йому одного року. Тож він взяв із собою пригосного та й пішов до багачки, ніби „загубив“ метрику. Посиділи вони, побалакали, почастувалися та й став Гнат старшим на цілий рік!

Фах мав батько хіба що не самий престижний на ті часи: в 1900 році, бути інженером-залізничником, та ще й з блискучими проєктами, це ніби нині бути конструктором! Але за фахом своїм він не довго працював. А що залишив по собі, що дав народowi своєму, то не осягнути отак, в одній статті! Щоб описати всі прояви Хоткевичевих талантів, треба було б написати не одну статтю!

Чула недавно я на Україні, що хтось, промовляючи про Хоткевича, нарахував аж 17 професій, в яких бать-

в шасті і в знегоді була його вірною помічницю, та до людських душ проводила доріжки — чарувала, продовжувала зачерствілі серця. А ще безліч талантів проявив Хоткевич „через ту бандуру!“ Перший виступ сліпого бандуриста гуртом, в 1902 році у Харкові, славетний виступ, що дав перший поштовх до зацікавлення бандурою на всій Україні, сольні та історичні, фольклорні концерти-лекції з бандурою, освоення та реконструкції бандури за харківським способом гри, композиції унікальних творів, видання підручника для бандури, вишколення за харківським способом полтавської капелі, що стала славетною, та й тепер ще відгукується в історії знаменитої дітрянської капелі. Під час її мітичного повернення на Україну в 1991 році, у програмі її концерту, це не третій твір — то музика Хоткевича. Але сталося так, що на Україні, крім скороченої, перецензурованої поезії про Байду, не

(Закінчення на стор. 4)

SELF RELIANCE (J.C.) FEDERAL CREDIT UNION

OFFERS CONVENIENT BUSINESS HOURS AND COMPETITIVE RATES

Savings	3.50%
06-Months CD	3.75%
12-Months CD	4.00%
24-Months CD	4.25%
30-Months CD	5.00%
IRA	4.50%
Checking	2.50%

Fully insured by the federal government
All rates are subject to change.

Come to visit our office and become a member today.

Monday	Closed
Tuesday	9 A.M. — 7 P.M.
Wednesday	9 A.M. — 2 P.M.
Thursday	10 A.M. — 7 P.M.
Friday	9 A.M. — 7 P.M.
Saturday	9 A.M. — 12 P.M.

558 Summit Avenue
Jersey City, N.J. 07306
(201) 795-4061

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1022
New York, N.Y. 10276

В нарадах брали участь: д-р Богдан Кекіш (Нью-Йорк), Ігор Ляшок (Нью-Йорк), Богдан Плешкевич (Чикаго), Володимир Гупальський (Дітройт) і Богдан Ватраль (Чикаго).

Під час наради порушено ще багато інших справ, між ними і про з'їзд українських кооперативів Америки, який заплановано на 21 — 23-го травня в Сиракузах, Н. Я.

В нарадах брали участь: д-р Богдан Кекіш (Нью-Йорк), Ігор Ляшок (Нью-Йорк), Богдан Плешкевич (Чикаго), Володимир Гупальський (Дітройт) і Богдан Ватраль (Чикаго).

Володимир Павличенко

ПРОЛОГ ВИДЕО ПРОПОНУЄ
НОВІ ХУДОЖНІ ФІЛЬМИ ЗА ТВОРАМИ
Володимира Винниченка

ЗАКОН
В головній ролі: С. Олексюк, Г. Гаврилюк

ГРІХ
В головній ролі: М. Сторожа, Б. Ступка

ЧОРНА ПАНТЕРА та БІЛИЙ ВЕДМІДЬ
В головній ролі: Г. Дорошенко, В. Кучеренко, УКРЕПЕЛІСЬ 1990

Вартість одного фільму: \$35.00
Всі три фільми: \$90.00

Кошти прибутку: \$4.95 - \$6.95 (Всіх в американських доларах)

Адреса для замовлення:
P.O. BOX 1000, 1000 SOUTH OAK STREET, OTTAWA, O.N. K1H 8P9, CANADA
Телефонуйте безкоштовно по 1-800-458-0288

ДРОБЕНКО та ПІДДУБНИЙ
АДВОКАТИ
25-84 Steinerway Street
Astonia, New York 11103
Тел. (718) 721-2000

Масмо Канцелярія в Україні

Особисті пошкодження, Нешасні випадки, Продаж і купівля будинків та квартир, Заповіти і спадкові справи в ЗСА і в Україні, Корпорації та товариства, Комерційні та інвестиційні справи, Переговори і домовленості з урядом в ЗСА України, Іміграційні справи.

УКРАЇНА: ЗЕМЛЯ І ЛЮДИ

Чудово виконаний відеофільм включає міста з давня заборонені туристам. Подорожі по одній з найгарніших країн Європи! (55 хв., текст по-англ.)

Це земля контрастів: від спокійних сіл до багатих міст, від землеробів до народних мистецтв до нової технології та індустрії. Неперевершена краса пейзажів, зелених степів, тоскних гір, широкі ріки, пахучі ліси і прозорі озера освітлені яскравим сонцем. Привітні, експресивні обличчя мешканців з глибоко закоріненими традиціями та стародавньою культурою що плавають високу культуру і мистецтво, літературу, науки. Старинні міста, фортеці, церкви, монастирі, та музеї свідчать про багату та драматичну історію цієї землі та людю. Новозалежна земля та її люди є на поготові грати головну роль в інтернаціональному колі держав. Це Україна - так як її ще ніколи не бачили - фільм відкриває повний спектр країни та людей. Побачите Київ, Львів, Ужгород, Берестечко, Кременець, Почаїв, Рівне, Тернопіль, Івано-Франківськ, Бучач, Коломию, Яремче, Косів, Чернівці, Вінницю, Умань, Одесу, Сімферополь, Ялту, Севастополь, Бахчисарай, Запоріжжя, Донецьк, Харків, Полтаву, Київ та інші міста!

Щоб замовити це відео #951 вислати \$29.95(amer) - \$34.95(канад) додати \$3.00 за пошту до фірми Yevshan Corporation, Box 325, Beasconsfield, Quebec, Canada H9W 5T8 або телефоном (безкоштовно) 1-800-265-9858 (якщо замовляти на картку) або факс: 1-514-630-9960. Новий каталог музики і книжок виданий фірмою Евшан в 1993 рік можна також безкоштовно отримати від фірми.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА
подає відомо, що літом 1993 р. заплановані такі

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

1. Окружні виховно-вишкільні табори 1993 р.

Вояча Тропа - East Chatham, NY
Від 3 до 24 липня, 1993р.
Табір - УПНІ УПЮ
Голоситись: Оксана Яремко
29 Orchard Lane
Livingston, NJ 07039
(201) 992-1017

Зелений Яр - Detroit, MI
Від 3 до 24 липня, 1993 р.
Табір - УПН
Голоситись: Volodymyr Hruszkewycz
29795 Fall River Rd.
Southfield, MI 48076
(313) 559-3714

Новий Сокол - North Collins, NY
Від 3 до 24 липня, 1993р.
Табір - УПНІ УПЮ
Голоситись: Jaroslav Pryshlak
30 Zittel St.
Buffalo, NY 14210-2421
(716) 827-8506

Писаний Камінь - Cleveland, OH
Від 3 до 24 липня, 1993р.
Табір - УПНІ УПЮ
Голоситись: Dr. Z. M. Holubec
6908 Anthony Lane
Parma, OH 44130
(216) 888-4211

Виховники із закінченими вишколами зацікавлені бути членами булав таборів повинні зголоситись прямо на поданні адреси.

2. Літні спеціалізаційні табори 1993 р.

Спортивний Табір
Організує куріль "Червона Калина"
Дата: 24 липня до 7 серпня, 1993р.
Місце: Писаний Камінь (Cleveland)
Голоситись: Marko Kohut
3322 Midvale Ave.
Philadelphia, PA 19129
(215) 662-5708

Табір "Пашата"
Організує куріль "Перші Стелі"
Дата: від 27 червня до 3 липня;
від 3 липня до 10 липня, (дві групи)
Місце: Соколяк (Kerhonkson, NY)
Вік учасників: 4-6 літ
Голоситись: Mrs. Neonila Sochan
53 Brinkerhoff Street
Jersey City, NJ 07304
(201) 434-1017

Мандріаний Пластовий Табір
Організує куріль "Хмельниччина"
Дата: від 31 липня до 7 серпня 1993 р.
Вік учасників: 14-18 літ
Голоситись: Ivan Shmotokocha
85-15 67 Road
Forest Hills, NY 11374
(718) 896-9731

Морський Табір
Організує куріль "Чорномор'я"
Дата: від 14 серпня, 1993р.
Місце: Raystown Lake, Raystown, PA
Голоситись: Nestor Voronka
541 Elm Street
Ann Arbor, MI 48104-2155
(313) 741-8039

Крайовий Вишкільний Табір (КВТ)
Для підготовки до третьої проби.
Дата: від 3 до 18 липня, 1993р.
Місце: Hunter, NY
Інформація: Левко Голубець
(212) 316-9153
Голоситись: Levko Holubec
KPS
144 Second Ave.
New York, NY 10003

Кішій Табір - УПЮ
Організує куріль "Лісові Мавки"
Дата: від 7 до 14 серпня, 1993 р.
Вік учасників: 16-18
Дата: від 14 до 21 серпня, 1993 р.
Вік учасників: 11-15
Місце: Hunter, NY
Голоситись: Myroslava Dragaa
10 Ronald Lane
Cox Cob, CN 06807
(203) 625-0944

Родичий Табір '93
Дата: від 7 до 14 серпня, 1993р.
Місце: Allegheny State Park
Голоситись: Bohdan Kramarchuk
66 Charles St.
Clifton, NJ 07013
(201) 773-4548

ної канівської землі.
28 березня, в день народження Олексія Кобця, літературно-мистецької урочистості, присвячені 100-річчю з дня його народження, відбулися на його батьківщині, в Каневі, — у Музеї Т. Шевченка на Тарасовій горі. Слово про видатного земляка, а також про його брата Григорія (теж письменника й художника), вголосив відомий краєзнавець і дослідник Михайло Іщенко, промовляючи ще Тамара Стрипко, Ігор Максимов, Наталя Гасер, Іван Соколюк. Візі урочистості директором музею Ігор Ліховий. Родичі ювіляра отримали перші сигнальні примітки книжечки О. Кобця „Ряст“, яка щойно з'явилася на світ. Вступаючи в друге своє століття, топати нашому землякові ряст на своїй рідній землі, сказала Тамара Стрипко, вручаючи дорожню книжечку. У художній частині, підготовленій силами учнів Канівської СШ ч. 2, звучали поезії О. Кобця, рідні мелодії і пісні, які він любив.

Вечір, присвячений славному ювілею видатного українського поета, перекладача, прозаїка і педагога, відбувся також у Київському Міжрегіональному Інституті Удосконалення Вчителів, лекції його про йшли в деяких школах Київщини й Черкащини.

Незабаром (10-го травня) в Державному музеї літератури України лунатимуть пісні кобзаря Миколи Литвиня на слова Олексія Кобця, а також відбудуться літературно-мистецька композиція студентів Третього київського педагогічного училища. На вечорі буде знято ювіляра Олександр Воронин (також письменник). Він візьме участь і у великому загальнонаціональному святі на честь батька в рідному Каневі (14-го травня). І в Каневі звучатимуть поезії, пісні й інші твори видатного канівця.

Письменник повертається на свою землю.

Д. Перевіс

Всі українські діти до українських шкіл!

25 LB FOOD PARCEL TO UKRAINE

\$19.95 Introductory Price
FLOUR 5 Kilo
RICE 2 *
SUGAR 2 *
OIL 1 *
MARGARINE 1/2 *
HAM 1/2 *
COFFEE 250 g
CHOCOLATE 100 g
BAKING POWDER 100 g
TEA 100 g

11 1/2 Kilos (over 25 lbs!) Free delivery in I. Frankivsk., Lviv, Ternopil. Lowest cost food parcel delivery. Order by mailing your address and that of your relatives along with check/ Money Order to: UKRAINE MARKETING CO. PO Box 0553 YORKTOWN HTS, NY 10698-0553 Tel: (914) 962-6843

ECONOMY AIR FARES TO UKRAINE:

	Round trip	One way
New York/Kiev	\$649	\$350
New York/Lviv	\$665	\$420

FREGATA TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 37th Street
New York, N.Y. 10107
Tel.: (212) 541-5707

Українська друкарня в Дітроїті,
вивинувана наймодернішою сучасною технікою, виконує замовлення українською і англійською мовами:

- книжки
- ювілейні книжки
- програми
- комерційні друки
- журнали
- Друкуюмо і в кольорах

Оправа книжок - звичайна і тверда.

Наші ціни - поліковано-книжки, бо вся робота виконується в себе. Масмо 50-літній досвід в друкарстві.

GRAPHIC / UNIPRINT
3407 CANIFF, HAMTRAMCK, MI 48212
Tel: (313) 891-2610 FAX: (313) 891-5730

Власники: Петро і Олександр Майсюра

НАСТУПНІ ВІДПРАВЛЕННЯ ПАЧОК: 30 КВІТНЯ І 14 ТРАВНЯ

ШВИДКА ДОСТАВА ПРЯМО В РУКИ ОДЕРЖУВАЧА НА УКРАЇНІ!
\$1.65 за фунт і дешевше - 5% знижка для організацій
Масмо новий склад в метрополі Нью-Йорку!

201.340.1260
ТрансУкраїна
TransUkraine Shipping Services

Про Гната Хоткевича

(Закінчення зі стор. 3)

залишилося з тих творів нічого нічого.

Творив Хоткевич також театральні групи. В студентські роки то були самодіяльні вечори, де все — від постановки і до гудзиків на костюмі — залежало від молодого, палкого студента.

Потім постав перший робітничий театр, де пульсувала глибина народна мудрість та талановитість, де гралася виключно на українській мові, що тоді було героїзмом. Театр став носієм української культури, а робітники були освіченими, свідомими її представниками.

Театр, літературна праця, видавничство, потім революційний рух та еміграція до Галичини, численні концерти, лекції, а вже в 1909-му — створення цілком оригінального „Гуцульського театру“, що тепер живе і працює там, де й був створений — у селі Красноїль. Тоді ж батько вивчив „гуцульську“ мову, настільки, що міг писати нею свої найпопулярніші твори.

1912-му повернувся до імперії, де його чекала тюрма — в Києві, а потім у Харкові. Були спроби відновити „Робітничий театр“, перевезти Гуцульську групу, щоб показати по всіх усяоках цей самобутній, оригінальний театр. Але Перша світова війна змичала всі наміри. Вислання за межі України, праця в історичних архівах, повернення до Харкова, викладання, створення хорів, формування першого квартету бандуристів, викладання в полтавській капелі, якою керував В. Кабачок. Знов література, друкування, а потім 1930-ті роки — винищення всього українського, виключення із спілок, голодомор 1933-го, поступове замовчування, і в 1938 році — арешт і розстріл.

Закінчилося земне життя Гната Хоткевича, та й пам'ять про нього лише жвріла, подекуди, в серцях людей, котрі знали про його яскраву особистість.

Пройшло півстоліття, і ось тепер в новій, живій Україні воскресла пам'ять про отого знавця у сімнадцяти галузях, до яких він нам проторив стежки. Те-

пер над Хоткевичевою спадщиною працює чимало людей, матеріал про його творчість розкиданий по всіх світах, і ось мені якось чином передалася думка створити в будинку Хоткевича, у Високому, біля Харкова, дім-музей пам'яті батька. Вже зроблені заходи перед державними установами, а думка про скромний музей у Високому переросла в ідею створення музею в самому Харкові, у великому приміщенні, разом з культурним центром, де могли б відбутися в житті Хоткевичем прототипні стечки. (Чому б не всі сімнадцять?) При музеї плянується відкрити школу бандуристів за харківським, хоткевичівським способом, майстерню народних інструментів, концертну залу, театральну групу, бібліотеку.

Всім нам відомо, що коштів на такий замір в Україні покищо немає, але створити його треба — починаючи хоча б з музею та школи, а далі потроху будувати й інші точки — толокою, добрими руками, з прихильниками та однодумцями.

І от виникла в мене думка до збудування діяльного, живого музею для живого в душах наших Хоткевича, прилучити наших заокеанських земляків. Так як не-

НА ПРОДАЖ

Ново мовканиа — 2 спальні, на Українському Селі в Бавнд Бруку Н.Дж.

Тел.: (908) 356-8124

ГЛЕН СПЕЙ

Модерний, дуже гарно пожежений дім поблизу церкви в "Верховині", 3 спальні, 1 1/2 лазні, на записаній площі 1.6 акра, продає власник.

Ціна \$112,000;
тел. (908) 665-8925

ПРАЦЯ

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ

до домашньої праці і до опіки 6-місячної дитини. Харчування і нічліг включено. 6 днів на тиждень. Прошу телефонувати на число (201) 379-7781

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ПІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada

For information send a self-addressed stamped envelope to Single Ukrainians P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

Від 1928
SENKO FUNERAL HOMES

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ СЕНКА

Єдине в Нью-Йорку похоронне заведення, власником і управителем якого є українська родина.

- традиційні українські услуги, що проводяться особисто;
- Організація похоронів у Брукліні, Бронксі, Нью-Йорку, Каніві, Лонг-Айленді тощо.
- На всіх цвинтарях, включно з цвинтарями св. Духа і св. Анрі.
- Організуємо міжнародні перевезення.
- Завчасне попогодження похоронів.

HEMPSTEAD FUNERAL HOME - 89 Peninsula Blvd Hempstead, N.Y. 11550 516-481-7460

SENKO FUNERAL HOME - 83-15 Parsons Blvd. Jamaica, N.Y. 11432 1-718-657-1793

SENKO FUNERAL HOME - 213-215 Bedford Avenue Brooklyn, N.Y. 11211 1-718-388-4416

24 ГОДИНИ НА ДОБУ, 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ.

можливо в статтях розповісти про таке насичене діяльністю, непересічне життя Хоткевича, я надумала поїхати до Америки та Канади з „вечорами Хоткевича“ — розповідями, прозірами, фільмом, книгами, з карток-посвідкою для бажаючих бути членами літературно-мистецького братства при музеї Хоткевича. Таким живим способом зможу познайомити заморських братів з життям Гната Галайди (Хоткевича) та й, може, поназбираю трохи зелених купонів для здійснення музею — живого осередку української культури.

Галина Хоткевичівна Гренобль, Франція.

ТУРНЕ Б. СТАШКОВА ТА ГРУП „ДЗВОНІ“

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Українська фірма „Міст“ з Торонто презентує лавреата міжнародних конкурсів та фестивалю „Червона рута“ Богдана Сташкова та лавреата „Червоної руги“, музичного гурту „Дзвони“ з Івано-Франківського Концерти відбулися у Нью-Йорку, Бавнд Бруку, Н. Дж., Ньюарку, Н. Дж. Наступні виступи артистів відбудуться у Асторі, Лонг Айленді, Н. Й., Пассейку, Н. Дж., Джерзі Сіті, Н. Дж., Честері, Па., Філадельфії, Балтиморі, Мд., на Союзії в Кергонсконі, Н. Й. Докладніші інформації поміщені в „Свободі“, ч. 85 з 6-го травня ц. р., стор 3.

КАКА COMPANY
REPAIRMENT STORE

26 First Avenue
Tel: (212) 473-3540
New York, N.Y. 10004

МАСМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

Укрїнська фірма „КАРПАТИ“

Займається ремонтом і перебудовою домі і підвальних приміщень, (bmt) Plumbing, Bathrooms, Tiles, Electric, Carpentry, Welding, Roofing, Brick, Pointing, Painting and Decorating. Fully insured.

Tel: (718) 507-8738

ОЛЕКСАНДЕР ГОЛЕНДЕР, D.D.S.
ЗУБНИЙ ЛІКАР

Відкрив нове бюро
65 West 55th St., Suite 305
New York, N.Y. 10019
Tel.: (212) 664-1032

ДО ВИНАЙМУ

ПОМЕШКАННЯ

на дві кімнати (апартаменти) у Києві. На потовищу зустрічає авто з шофером на цілий день. Готовий сніданок, обід та вечеря. Винаймається лише за \$35.00 на день за особу.

ВІКТОР ГОЛОВАШ:
Phone and Fax
(815) 652-7972

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada

For information send a self-addressed stamped envelope to Single Ukrainians P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

Від 1928
SENKO FUNERAL HOMES

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ СЕНКА

Єдине в Нью-Йорку похоронне заведення, власником і управителем якого є українська родина.

- традиційні українські услуги, що проводяться особисто;
- Організація похоронів у Брукліні, Бронксі, Нью-Йорку, Каніві, Лонг-Айленді тощо.
- На всіх цвинтарях, включно з цвинтарями св. Духа і св. Анрі.
- Організуємо міжнародні перевезення.
- Завчасне попогодження похоронів.

HEMPSTEAD FUNERAL HOME - 89 Peninsula Blvd Hempstead, N.Y. 11550 516-481-7460

SENKO FUNERAL HOME - 83-15 Parsons Blvd. Jamaica, N.Y. 11432 1-718-657-1793

SENKO FUNERAL HOME - 213-215 Bedford Avenue Brooklyn, N.Y. 11211 1-718-388-4416

24 ГОДИНИ НА ДОБУ, 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ.